Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia średniowieczna Polski – ćwiczenia , PG_00168395		
Kierunek studiów	Historia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii -> Zakład Historii Średniowiecza Polski i Nauk Pomocniczych His		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Julia Możdżeń	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	0.0	20.0	0.0	0.0	0.0	20
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	20	2.0	53.0	75

Cel przedmiotu

Celem kształcenia jest zaznajomienie studentów z aktualnymi badaniami dotyczącymi historii średniowiecznej Polski za pomocą krytycznej lektury i analizy źródeł. Ćwiczenia mają formę warsztatów z tekstami źródłowymi (kroniki, teksty hagiograficzne, dokumenty, zwody prawa krajowego). Ich celem jest wypracowanie nawyku krytycznej oceny wiadomości zawartych w tekstach źródłowych poprzez konfrontację różnych przekazów źródłowych, odmiennych stanowisk badaczy i wyrobienie samodzielnej opinii na istotne kwestie polityczne, gospodarcze, kulturowe i społeczne.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[HISTL3_W09] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody analizy i interpretacji źródeł historycznych oraz ich znaczenie w badaniach historycznych.	K1H_W09 - Posiada zaawansowaną wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych (kronikarskich, prawnych oraz hagiograficznych) z zakresu dziejów średniowiecznej Polski oraz rozumie ich przydatność w badaniach historycznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[HISTL3_U02] Potrafi dobierać metody i narzędzia właściwe dla pracy historyka, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.	K1H _U02 - Potrafi poprawnie dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia właściwe dla pracy historyka mediewisty	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[HISTL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę na temat dorobku historiografii, różnorodności punktów widzenia oraz ma świadomość istnienia w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym	K1H_W05 - Ma zaawansowaną wiedzę na temat dorobku historiografii w zakresie historii średniowiecznej Polski	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[HISTL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich	K1H _W02 - Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę o historii średniowiecznej Polski	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[HISTL3_U04] Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne stanowiska oraz prowadzić dyskusję z wykorzystaniem fachowej terminologii z zakresu nauk historycznych.	K1H _U04 - Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu mediewistyki polskiej	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[HISTL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę:do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów z zakresu historii poprzez właściwy dobór źródeł, ich krytyczną analizę oraz syntezę informacji oraz formułować i rozwiązywać problemy z zakresu wybranej specjalności	K1H _U01 - Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: poprzez właściwy dobór źródeł historycznych prowadzić krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu historii średniowiecznej Polski	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTL3_K02] Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych i zawodowych związanych z wybraną specjalnością oraz do współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego w zakresie edukacji i promocji dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, regionu i Europy.	K1H _K03 - Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego w zakresie edukacji i promocji dziedzictwa historycznego i kulturowego średniowiecznej Polski	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Treści przedmiotu

1. Pochodzenie Galla Anonima, 2. Legendarne początki Polski (podanie o Piaście i Popielu) w relacji Galla, Kadłubka i Kroniki Wielkopolskiej, 3. Mieszko I i Dąbrówka a geneza chrztu Polski w relacji Galla i Thietmara z Merseburga, 4-5. Obraz średniowiecznego władcy na przykładzie opisów postaci Bolesława Chrobrego w relacji Galla i Thietmara, 6. Faktum św. Stanisława w relacji Galla i Kadłubka, 7-8. Początki władztwa krzyżackiego w Prusach w relacji Piotra z Dusburga, 9. Statuty Kazimierza Wielkiego. 10. Kolokwium

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
udział w dyskusji nad tekstami źródłowymi	51.0%	10.0%
kolokwium pisemne	51.0%	50.0%
praca pisemna	51.0%	40.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Źródła: Gall Anonim, Kronika, wyd. Ossolineum lub DIG (różne wydania) Kronika Thietmara. T. 1-2 / tł. (z tekstu łac.), wstęp i przypisy Marian Zygmunt Jedlicki, (różne wydania) Kronika polska / Mistrz Wincenty (tzw. Kadłubek) ; przeł. [z łac.] i oprac. Brygida Kürbis (różne wydania) Kronika wielkopolska / przekł. Kazimierz Abgarowicz ; wstęp i koment. Brygida Kürbis (różne wydania) Kronika Jana z Czarnkowa / tł. Józef Żerbiłło ; oprac. tekstu i przypisów Marek D. Kowalski (różne wydania) Podręczniki: Stanisław Szczur, Historia Polski. Średniowiecze (wiele wydań) Tomasz Jurek, Edmund Kizik, Historia Polski do 1572 r., PWN Państwo zakonu krzyżackiego w Prusach : władza i społeczeństwo / Marian Biskup [et al.] ; red. nauk. Marian Biskup, Roman Czaja, Toruń 2009 Marian Biskup, Gerard Labuda, Dzieje zakonu krzyżackiego w Prusach : gospodarka, społeczeństwo, państwo, ideologia, Gdańsk 1986 Literatura samodzielnie studiowana przez studenta: Banaszkiewicz Jacek, Podanie o Piaście i Popielu: studium porównawcze nad wczesnośredniowiecznymi tradycjami dynastycznymi, Warszawa 2010 Banaszkiewicz Jacek, Polskie dzieje bajeczne Mistrza Wincentego Kadłubka, Wrocław 2002 Banaszkiewicz Jacek, W stronę rytuałów i Galla Anonima, 2018 Jasiński Tomasz, O pochodzeniu Gala Anonima, Kraków 2008 Deptuła Czesław, Galla Anonima mit genezy Polski : studium z historiozofii i hermeneutyki symboli dziejopisarstwa średniowiecznego, Lublin 2000 Dalewski Zbigniew, Rytuał i polityka : opowieść Galla Anonima o konflikcie Bolesława Krzywoustego ze Zbigniewem, Warszawa 2005

Uzupełniająca lista lektur	Banaszkiewicz Jacek, Podanie o Piaście i Popielu: studium porównawcze nad wczesnośredniowiecznymi tradycjami dynastycznymi, Warszawa 2010 Banaszkiewicz Jacek, Polskie dzieje bajeczne Mistrza Wincentego Kadłubka, Wrocław 2002 Banaszkiewicz Jacek, W stronę rytuałów i Galla Anonima, 2018 Jasiński Tomasz, O pochodzeniu Gala Anonima, Kraków 2008 Deptuła Czesław, Galla Anonima mit genezy Polski : studium z historiozofii i hermeneutyki symboli dziejopisarstwa średniowiecznego, Lublin 2000 Dalewski Zbigniew, Rytuał i polityka : opowieść Galla Anonima o konflikcie Bolesława Krzywoustego ze Zbigniewem, Warszawa 2005 Dalewski Zbigniew, Rytuał i polityka : opowieść Galla Anonima o konflikcie Bolesława Krzywoustego ze Zbigniewem, Warszawa 2005 Delestowicz Norbert, Bolesław II Szczodry, trzeci król Polski, Kraków 2020 Delestowicz Norbert, Zbigniew, książę Polski, wyd. II, Kraków 2023 Delimata-Proch Małgorzata, Rycheza Królowa Polski. (ok. 995-21 marca 1063) Studium historiograficzne, 2021 Deptuła Czesław, Galla Anonima mit genezy Polski : studium z historiozofii i hermeneutyki symboli dziejopisarstwa średniowiecznego, Lublin 2000 Długopolski Edmund, Władysław Łokietek na tle swoich czasów, Kraków 2009 Grochowski Paweł, Chrystian, biskup Prus 1216-1245 i misja pruska jego czasów, 2018. Kazimierz Wielki i jego państwo. W siedemsetną rocznicę urodzin ostatniego Piasta na tronie polskim, red. Jacek Maciejewski, Tomasz Nowakowski, Bydgoszcz 2011 Labuda Gerard, Mieszko II król Polski (1025-1034) : czasy przełomu w dziejach państwa polskiego, Poznań 2008 Labuda Gerard, Pierwsze wieki monarchii piastowskiej, Poznań 2012 Labuda Gerard, Święty Wojciech. Biskup-męczennik, patron Polski, Czech i Węgier, Wrocław 2004 Maleczyński Karol, Bolesław III Krzywousty, Wrocław 1975 Nikodem Jarosław, Jadwiga król Polski, Wrocław 2009 Nowak Tadeusz Marian,Władysław Łokietek - polityk i dowódca, Warszawa 1978

		Kraków 2025 Polak Wojciech, Pierwsze królestwo. Mocarstwo Bolesława Chrobrego, Rosik Stanisław, Bolesław Krzywousty, Wrocław 2013 Samsonowicz Henryk, Konrad Mazowiecki, Kraków 2008 Strzelczyk Jerzy, Bolesław Chrobry, Poznań 2003 Strzelczyk Jerzy, Mieszko I, Poznań 1999 Strzelczyk Jerzy, Zjazd gnieźnieński, Poznań 2000 Śliwiński B., Rzeź i zniszczenie Gdańska przez Krzyżaków w 1308 roku : przyczyny, przebieg i skutki, Gdańsk 2019 Trupinda Janusz, Ideologia krucjatowa w kronice Piotra z Dusburga, Malbork 1999 Urbańczyk Przemysław, Korzenie Polski, Warszawa 2024. Wyrozumski Jerzy, Kazimierz Wielki, (różne wydania) Wyrozumski Jerzy, Królowa Jadwiga : między epoką Piastowską i Jagiellońską, Kraków 2006 (różne wydania) Wyrozumski Jerzy, Legenda pruska o św. Wojciechu, Kraków 1997 Zieliński Andrzej, Władysław Łokietek : niezłomny czy nikczemny? Warszawa 2010
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Porównaj relację dotyczącą chrztu Polski w kronice Galla Anonima i Thietmara z Merseburga	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.